

Biserica și Școala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: **DUMINECA.**

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr.: pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOALA“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA în ARAD.

Zile de sărbătoare.

Lucru rar, într'adevăr întâmplător, dar totodată și plăcut, înălțător și mângăetor pentru părțile noastre aradane, pentru noi, au fost serbările ce s'au potrivit în zilele prime ale săptămânii, care se încheie.

Ziua de sf. Mărie, deșteptătoare în sufletele omenеști a sentimentului celui mai curat al iubirii și pătimirii, a fost ziua pelerinagiului pioșilor nostri creștini, la sfântul nostru așezământ al M-rii Bodrogului.

Comune, cu tot ce-i mai de frunte, creștin și român, din depărtare și din locuri mai apropiate, pornit-au și venit-au la lăcașul de evlavie, cu prapori și cântări, cu preoți și popor, fără încetare cântând, în drumul lor, mărirea lui D-zeu.

Mii de inimi înălțate de pietate venit-au să se plece, făptuirile Domnului pleacă genunchii la altarul sfânt din mărețul locaș dela Hodoș-Bodrog, locaș menit să reverse mângăere între oameni și spre cer să înalțe rugile fierbinți ale unui neam, cu frica lui Dumnezeu, dornic de lumină și menit la o falnică viață.

Și când pietatea se revarsă în picuri de cântări evlavioase, de se deschid par'că ceriurile, pentru a primi glasurile din inimi eșite, când la locul sfânt al Mănăstirii se închină mulțimea celor ce și-au pus nădejdea în Domnul, — pe celalalt mal al bătrânului Murăș, al vechiului tovarăș de tânguire și jale al Românului, în frunțașa comună Pecica s'au întrunit dascălii români, ca să vestească puterea luminii și cuvântul adevărului.

Este Reuniunea învățătorilor gr. or. români din părțile de dincoace de Murăș ale diecezei Aradului, care și-a ținut adunarea anuală, cu frumoase prestațiuni din domeniul activității intelectuale a membrilor săi.

Simțita înălțare a nivelului intelectual al învățătorimei noastre preste tot și în special preocupățiunea serioasă și pricepută a multora dintre dânșii de probleme din domeniul școlar și social, îndeosebi, sunt criteriile și garanții, pentru buna îndrumare a poporului nostru, prin luminătorii săi cei mai apropiați, chemați a vorbi, a mișca și a conduce prin iubire și prin lumină...

Iar de aci de vom întoarce drumul pe Murăș în sus, către marea cetate, în care sălășluitu-s'a acum câteva veacuri un mare Arhiepiscop și mucenic român, vom vedea cum a dispărut orice ponos din dârzenia vremelnică, cum la sunetul de clopote, la rugile din sfântul altar se adună, ca să aducă prinos de închinăciune Tatălui ceresc, acei ce într-o nădejde a zămislit idea Thaliei române la noi, și văd crescând, desfășurându-se, în podobindu-se, puternică idea, care așteaptă o apropiată întrupare.

Și cu atât mai mărețe au fost serbările dela Lipova, ale Societății pentru crearea unui fond de teatru, cu cât n'a lipsit din salba cununei românești nici prețiosul mărgăritar, țaranul român, atât de rar prețuit după vrednicie și mai rar ajutat după trebuințe...

Zile de sărbătoare au fost aceste pentru noi, pentru credincioșii nostri, pentru poporul nostru, care în credință a aflat mângăere, în învățătură nădejde pentru viitor și în artă înflăcărea sufletului său în mândrie națională.

Reprivism cu mulțumire sufletească la aceste zile trecute și ne simțim întăriți, după ce am văzut dovezi de muncă, vrednicie, înaintare și credință la aceste ocaziuni de sărbători, a căror foc și farmec mai de aproape ne-a încălzit pe noi, pe noi ceice dorim și vestim răspândirea cultului și idealului pretutindeni, în accepțiunea lor cea mai sublimă.

Fapte păgubitoare.

În anii din urmă s'au grupat în jurul acestui organ de publicitate un număr oare care de tineri idealişti și însuflețiți, — precum ar trebui toți să fie — cari prin articoli iscăliți de ei, voiau să contribuie după putință la marea muncă a generării neamului românesc. Și numai conduși de bune intențiuni, au făcut, cele ce-au făcut. Și s'au aflat între ei unii, cari în termeni mai aspri, dar obiectivi, ș-au exprimat nemulțumirea asupra modului de conducere și asupra activității mance a păstorilor față de păstoriții lor. Și tinerii n'au fost primiți cu ochi buni. Li s'au făcut invinuirii nedrepte, li s'au înputat, că nu le șade bine și nici nu e cuvincios să dea învățături pentru viața practică, celor ce de mult fac praxă de viață.

Vor fi făcând nu-i vorbă praxă, — ce nici n'o trage la îndoială nimeni, — dar întrebarea e: corespunde ea pe deplin îndatoririlor, ce ni-se impun față de așezămintele noastre bisericești, corespund încercărilor de a pune stavilă și de-a întări neînvincibila cetate dumnezeiască în fața atâtor dușmănoase și puternice curente de distrugere, ce ne amenință hotărîtor din toate părțile?

Când cu sufletul nostru de buni creștini și de Români de bine, vom medita asupra curențelor contrare bisericii, asupra spiritului timpului, cu groază trebuie se vedem, că preoțimea noastră zilnic lasă să se desfășure lucruri ce tau adânc în viața bisericească, adânc în moralitatea creștină. Hotărît, că negligă în mod prea vădit sf-ta chemare, pentru țărănimea noastră, a căror colibe sunt vatre de pustiire și de nenorocire, cuburi de decădere morală. Au neglijat îndatoririle față de neamul românesc, cei ce azi sunt chemați ca se înfăptuiescă deșteptarea neamului, luminarea poporului asuprit și sărăcit, au neglijat chiar acea clasă socială, asupra căreia cade cea mai aspră răspundere și asupra căreia se îndreaptă privirile pline de nădejde ale celor întristați.

Dacă cetim rapoartele sinoadelor protopopești, (s'a găsit un singur protopop să și lipărească un atare raport; dl protopop Ioan Georgia.) sufletul ni-se sfășie de durere, căci în loc să putem constata îmbunătățire în modul de guvernare a supraveghiatorilor și propovăduitorilor învățăturilor bisericești, vedem din an în an un regres tot mai înspăimântător. Și crede cineva că se pornește ceva în folosul cauzei? Atât numai, că adunați fiind într'un sinod sau altă întrunire, constată și ei răul, stau apoi și se plâng de stricăciunea și pierirea oamenilor, fără a pune mâna să le micșoreze, fără a face pașii de încercare pentru îndreptarea moravurilor și relelor,

Când sunt atât de indolenți, zadarnică lamentarea, zadarnic ne căim. Lamentarea și căința nu ne poate ajuta, ne poate însă *acțiunea*, *ce n'o desvoltăm*. Sfințiți Părinți! Acțiune! Acțiune se recere, căci dacă ne ferim de ea, pentru ce trăim?

Că slăbește în popor credința față de așezămintele bisericești, că nu e atât de moral ca întrecut, e lucru doar constatat. Prilej de îndreptare a moravurilor li-se dă îndeosebi preoților de sub Consistorul Aradan, care a luat hotărîrea, ca catehizările în școalele noastre să fie făcute de preoțime. Și cu ce ne-am ales? Atunci când sunt mai mari ispitele, și mai grele neajunsurile, atunci când preoțimei i-se dă prilejul să formeze ea o generație mai bună, mai morală, crescând temeinic de pe băncile școlii tinerele vlăstare concrezute oblăduirii lor; atunci cu îndârjire răspinge dela sine cea mai de căpetenie datorință, ce i-se impune și prin autoritățile ei, și în urma postului ce-l ocupă, ca pastori *sufletești*.

Ei vezi! Și dacă se află câți-va tineri, cari îi judecă după faptele lor, atunci acestea sunt lipsiți de buna-cuviință, și nu înțeleg rostul vieții, căci *n'au praxă*.

Nu judecați lucrurile după etatea respectivului dela care vin, ci după rostul lor, căci toți suntem chemați de o potrivă să muncim cu dragoste pentru a neamului fericire, și a bisericii apărare. A fi și indolent și a și judecă rău, pe cei ce binele-l doresc, sunt numai fapte păgubitoare, de cari n'avem lipsă.

Petru E. Papp.

Învățătura universalului moral

de:

Szitnyai Elek.

Școala, viața pretinde acum multe dela oameni. Crește trebuința de a învăța și a ști. În aceea luptă mare, care se numește lupta pentru existență, știința are tot mai mare rol.

Este cu neputință însă, ca cunoștința, știința cea multă să aibă una și aceeași valoare. Este de lipsă, ca în marele imperiu al științei să fie deosebiri mari în privința valorii, necesității cunoștințelor. Din experiență știm, că fără anumite cunoștințe nu putem trăi, fără unele ar fi numai o tortură viața și întors, foarte multe cunoștințe, științe sunt fără cari foarte ușor ne ferim.

Acum însă, când așa s'a desvoltat imperiul cunoștinței oamenilor, încât fiecare trebuie să învețe atâta, tot mai mult și mai mult va veni aceea lipsă, ca să ne înmulțim cunoștințele cu cele mai necesare, ear pe celea accesorii le oțim. La aceasta ne silește aceea, că și îngreuiarea sufletului își are marginile ei.

Memoria noastră fără îngreuiare supoartă o anumită cantitate de cunoștințe, ear cealaltă cantitate mare suntem siliți a nu o ști, a nu o cunoaște. Și e sigur, că pe cât înaintăm, cu atâta va crește aceea cantitate, pe care nu o putem suscepe în suflet, deci cu atât mai vârtos va trebui să alegem.

De multe ori și mult am cugetat, că ce va fi aceea, ce în tot timpul, în toată poziția și tot omul ar trebui să știe, cu un cuvânt, ce e mai de știut?

La această întrebare numai așa vom putea răspunde, dacă vom examina ținta vieții. Ținta omenească este *fericirea*. Trăim, ca să ne ferim pre noi și încă e posibil, să ferim și pe alții. Aceasta e arăș numai așa se poate, dacă poftele trupești și sufletești, lipsele ni-le câștigăm în cât e posibil, așa ca să nu atingem drepturile altora, cu alt cuvânt, dacă sutesc scutiți de stricăciuni trupești și sufletești. Însă, pentru ca să ne îndestulim poftele trupești, ca să încunjurăm boalele, trebuie, să cunoaștem anumite legi naturale, tot așa, ca să îndestulim poftele sufletești, trebuie să cunoaștem anumite legi. Toate acestea legi le numim *universal*.

Tot, ce se întâmplă în univers, se întâmplă din anumite cauze. Acestea cauze stau în legătură unele cu altele. Cataractul, schinteaua electrică, mișcarea acului magnetic cugetarea produsă în creeri, fuga cometelor, furtul lotrilor: toate au o anumită cauză. Toate acestea sunt alte și alte fenomene ale marelui universal.

Tot ce e viețuitor și neviețuitor aparține universalului. Orice ființă deja în momentul nașterii ajunge sub domnia universalului.

Numai o lege este nemiloasă, numai una nu cunoaște excepțiune: universalul. Acest universal are legi mai mult sau mai puțin cunoscute nouă, are fenomene cuprinzibile și necuprinzibile de senzurile noastre. Acelea legi bine întocmite ale universalului, cari le putem cuprinde sub senzuri, de ex.: legile fizice, himice șcl. le numim *universal fizic*; acelea legi cari domnesc peste viața noastră spirituală, cari ne regulează soarta, le numim *universal moral*.

Dacă orice, ce este și va fi are soarta, să ajungă sub legile universalului, dacă acesta este creatorul ordinii în lume, regulează viața, fericirea, oare nu avem cea mai mare lipsă de cunoașterea universalului? Însă însuși universalul are atâtea legi, încât nu putem să le ținem pe toate, dar precum ni-se adeverește, nici nu avem lipsă de toate. Știința, că focul ne arde este mai nemăsurat de lipsă pentru noi, decât p. ex.: legea polarizației. Cine un anumit timp trăește conștient, totdeauna își câștigă cunoștința fizice.

Cu cât cunoaștem mai bine universalul fizic, alteum zis, cu cât cunoaștem secretele naturii mai bine, cu atât le atragem în puterea noastră mai tare puterile naturii, cu atât ne ferim mai ușor. Aici mai avem și preferința, că însași natura ne învață: ne învață clar, ne convinge într'atâta, încât ti recunoaștem legile de neschimbate și într'atâta ne încredem în ele ca în adevărurile matematice. Consecvența acesteia este, că știind, chiar voidind nici când nu greșește în contra lor. Cine vede groapă înaintea sa, nu pășește înainte; cine vede înaintea sa foc, nu-și bagă mâna în el, tocmai așa, cine știe „odată unul“ nu zice, că 2×2 este 5

Cu un cuvânt universalul fizic silește spiritul omenesc, să se închine cunoscutelor lui legi.

Durere, nu așa stăm cu legile universalului moral. Aci atâtea sunt cauzele și efectele, așa sunt de complicați factorii, că putem aduce anumite legi, numai după o lungă examinare și privire. Universalul fizic și moral așa se raportează unul către altul, ca orologiul de soare cu acel orologi de buzunar, care arată zilele, lunile și și cântă. Pe când structura celui dintâi o poate pricepe și omul nepricopsit, întrucât vede mișcarea soarelui și a umbrei, pe atunci cu structura

unui așa orologiu complicat, numai un orologier isteț este în curat. Însă, precum structura unui orologiu complicat umblă după anumite legi, așa și universalul moral își are legile lui.

Cugetul, simțul, voința spiritului omenesc sunt o urmare a procesului psihic și vital. Tot așa putem zice și despre viața societății omenești. Așadar legi domnesc asupra vieții morale ale singuraticilor și a societății și acestea formează universalul moral.

Precum pentru indivizi este de lipsă cunoașterea universalului fizic, tot așa este de lipsă și cunoașterea celui moral. Ambele ne asigură existența, fericirea. Cari sunt cele mai ponderoasă legi ale universalului moral? Prima și fundamentală lege tot așa sună, că și la universalul fizic: nimic nu pierie în natură, numai se schimbă. Binele, răul moral, virtutea, vina și păcatul nu se perd fără rezultat. Efectul binelui și a răului se estinde mai departe în împrejurime și esența, puterea o împărtășește mai departe. Deci binele va avea rezultat asemenea lui, adevă bun, răul rău.

(Va urma.)

Ad. Nr. 4036/1906.

Consemnarea

manualele recomandate pentru întrebuințare în școlile populare confesionale din dieceza Aradului pentru anul școlar 1906/7.

1. Istorioare morale de Dr. P. Barbu ediț. III-a	30 fil.
2. Istorioare biblice „ „ „ V-a	30 „
3. Istorioare bisericesti „ „ III-a	30 „
4. Catehizm „ „ V-a	40 „
5. Abc-dar carte de cetire de I. Moldovan consoții ediția V-a	40 „
6. Abc-dar după metoda sunetelor vii de I. Vuia ediția I-a	40 „
7. Instrucțiune referitoare la abc-darul după metoda sunetelor vii ediția I-a	80 „
8. Carte de cetire pentru clasa a doua de I. Vuia ediția I-a	36 „
9. A doua carte de cetire pentru clasa a doua de I. Groșorean ediția III-a	40 „
10. Carte de cetire pentru clasa 3—4 de I. Vuia ediția I-a	50 „
11. A treia carte de cetire de N. Ștef consoții ediția I-a	60 „
12. A patra carte de cetire de I. Groșorean și consoții ediția I-a	60 „
13. Carte de cetire pentru clasa 5—6 de I. Vuia ediția I-a	60 „
14. Carte de învățătură pentru școlile de repetiție de I. Vuia ediția I-a	1.50 „
15. Gramatica română de I. Groșorean ediția I a	40 „
16. Gramatica română pentru clasa 3, 4, 5 și 6 de I. Vuia ediția I-a	60 „
17. Curs practic de istoria literaturii române de Iosif Stanca ediția I-a	40 „
18. Exerciții intuitive române-maghiare de I. Vancu ediția I-a	50 „
19. Curs practic de limba maghiară de I. Vuia ediția I-a	60 „
20. Limba magiară de Groșorean și Moldovan partea I ediția I-a	50 „
21. Limba magiară de Groșorean și Moldovan partea II ediția I-a	50 „
* 22. Curs practic de aritmetică și geometrie	

*) Sub tipar.

pentru 2, 3, 4, 5 și 6 ale școalei primare de Iuliu Vuia	—
23. Geografia comitatului Arad de D. Medrea ediția 1-a	70 "
*24. Elementele din geografie și constituție pentru clasele 3, 4, 5 și 6 ale școalei primare de I. Vuia	—
25. Geografia Ungariei de Iosif Stanca ediția 1-a	30 "
26. Istoria Ungariei de Iuliu Vuia ediția I-a	40 "
27. Istoria naturală " " " " "	60 "
28. Economia rațională " " " " I-a	56 "
29. Fizica de I. Dariu Brașov " " " "	60 "
30. Din liturgica bisericii gr. or. rom.	60 "
31. Din istoria biblică pentru școlile populare	20 "
32. Tabele de cetire după metoda sunetelor vii garnitura cu 5. cor. — plus 72 fil. porto poștal. Se capătă numai la autorul Iuliu Vuia învățător Nagy Komlos (Torontál megye).	

Lista acestor manuale e obligatoare în felul că dintre manualele recomandate de aci pentru aceeași clasă, învățătorul are să și-l aleagă pe acel ce l-a aflat de cel mai potrivit elevilor săi.

Se interzice totodată întrebuințarea de manuale diferite, ori dela diferiți autori, din unul și același obiect în aceeași clasă.

Toate manualele înșirate mai sus se află la Administrațiunea Tipografiei noastre diecezane, de unde pot fi procurate.

Arad, la 1/14 August 1906.

In absența și din încredințarea

P. S. S. Dlui Episcop:

George Popovici

referent consistorial.

Calendarul diecezan pe anul comun 1907.

In editura tipografiei diecezane gr. or. române a Aradului e deja gata și se poate avea și procură atât dela administrația tipografiei diecezane Strada Batthányi Nr. 2, cât și dela librării cu prețul de 40 fileri (20 cr.)

Se extinde pe 15 coale de tipar garmond și cuprinde afară de partea calendaristică, calendar economic, șematismul mitropoliei gr. or. române în general și al diecezei Aradului în special, cronologia pe anul 1907, sărbători și alte zile schimbăcioase, posturile, anotimpurile, întunecimile etc. Genealogia caselor domnitoare, târgurile din Ungaria după datele cele mai nouă, instrucțiuni postale și telegrafice etc., iar în partea literară:

A luă lumea 'n cap, de George Coșbuc. De de mult, de marele poet Octavian Goga. Două iubiri de eminentul nostru prozător I. Agârbiceanu. Sărbătoare, de Maria Cioban. Tot pașul omului să fie cumpenit, de zelosul nostru învățător I. Groșorean. De mult și în sat la noi, de Gh. din Moldova. Povestiri de Diaconul. Păstorii și Plugarii, de Vasilie Alexandri. Biserica catedrală din Sibiu, de Gh. Tulbure. Doine dela Vașcău (Bihor), de Vasile Sala. Fiul cel pierdut, de Iosif Stanca. Insoțirile economice, de Dr. P. Cioban.

Sentințe glume și anecdote. Clișee din viața noastră bisericească. Inserate și reclame de tot felul.

Îl recomandăm cu multă căldură tuturor oamenilor cu carte, îndeosebi preoțimei și învățătorimei noastre, căci în calendarul acesta pe lângă preț de 40 fil., află și o carte de lectură prețioasă și plăcută și un îndreptar sigur în afacerile administrative ale bisericii și școalei noastre.

Cei ce primesc spre desfacere mai multe exemplare din acest calendar unicul și oficios în dieceza noastră și le solvesc la timpul indicat de noi primesc ca rabat 20% dela prețul calendarelor, de asemenea an de an și un

Calendar de părete

după ambele stiluri cu scala timbreilor, care e absolut indispensabil pentru oficiile noastre bisericesti-școlare și poate fi un document de părete în casa fiecărui creștin.

CRONICA.

Știre personală. P. S. Sa Episcopul nostru diecezan a plecat Joi la Sibiu, unde va luă parte la ședințele fundațiunii Gozsdu.

—P. C. Sa protosincelul Roman R. Ciorogariu, director seminarial s'a rentors dela băile din Karlsbad.

Asentările în comitatul Aradului. In comitatul nostru se vor ținea asentări pentru anul 1906 în zilele dela 10 Octomvrie până în 13 Noemvrie în modul următor: Cercul Chișineului: Octomvrie 10, 11, 12 și 13. Cercul Aletei: Octomvrie 15, 16 și 17. Cercul Hălmagiului: Octomvrie 19 și 20. Cercul Boroșbeșului: Octomvrie 22, 23, 24 și 25. Cercul Boroșineului: Octomvrie 27, 29, 30 și 31. Cercul Târnovei: Noemvrie 2 și 3. Cercul Șiriei: Noemvrie 5, 6, 7 și 8. Cercul Radnei: Noemvrie 10, 12 și 13. Cercul Pecichei: Noemvrie 15, 16, 17 și 19. Cercul Aradului: Noemvrie 9, 10, 12 și 13.

Intrunire colegială! Colegii cari în anul 1896 au absolvat sf. teologie în Caransebeș sunt rugați conform promisiunii date a conveni pe 23 August 5 Septemvrie 1906 la 10 ore, în sf. biserică catedrală din Caransebeș. Bocșa-română în August 1906. Iancu Ișfan Stan Ioan Popovici.

Concurse.

In urma abzicerii fericitului în Domnul fost ales preot Adam Val și amăsurat dispozițiunilor Venerabilului Consistor de nr. 4187/1906 pentru îndeplinirea definitivă a parohiei **Leasa** protoprezv Hălmagiului se eserie concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“

Emolumentele sunt: 1. Birul parohial de 40 măsuri de cucuruz în boabe. 2. Venitele stolare uzuale și adecă: a) Dela înmormântări mari 6 cor. dela cele mici 3 cor. b) Dela botezuri cu feștan'e 1 cor. c) Dela cununie 6 cor. d) Atestat n cauza căsătoriei civile 2 cor. e) pentru liturgie și maslu câte 2 cor. f) slujbe la bolnavi 1 cor. 3. Intregirea dela stat conform cvalificațiunei alegândului. 4. De locuință va avea a să îngriji alesul pe spesele sale proprii.

Dela recurenți să pofteste cvalificațiune prescrișă pentru parohiile de clasa III, cei cu cvalificație superioară însă vor fi preferiți. Recursele instruite conform §-ului 13 din „Stat. Org.“ și adresate comitetului parohial din Leasa sunt a se subșterne pe calea oficiului pprezv. al Hălmagiului (Nagy-Halmágy). Doritorii de a ocupa aceasta parohie sunt poftiți că în senzul §-lui 18 din „Regulam.“ să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Leasa spre a-și arăta desteritatea în cântare și predicament făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Din ședința comitetului parohial din Leasa ținută la 6/19 August 1906.

Comitetul parohial.

În conșelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Burda** în tractul Beiușului se escrie concurs cu termin pe **17/30 Sept.** a. c.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala de fașiune B. și anume: a) pământ parohial 5 jughere catastrale și 660 stângeni □ b) bir preoșesc câte o bradie cucuruz dela 70 numere de case c) stolele îndatinat d) întregirea dela stat pentru cei fără 8 clase 740 cor.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile conform Regulamentului până la termin la subșcrisul protopop.

Beiuș la 14/27 Aug. 1906

În conșelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop.

—□— 1—3

Pentru stațiunile învățătoarești subsemnate se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *S. Lazuri*, cu salar 600 cor. cu toate emolumentele computeate.

2. *Pocoba*: 100 cor. în bani, 5 cubule cucuruz, 6 metri lemne, arânda unui pământ 25 cor. din fundația „Mihaiu“ 50 cor. și venitele cantorale. Pentru întregirea salarului se va recurge la stat.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile conform Regulamentului în terminul prescriș la oficiul protopopesc având a se prezenta la sf. biserică vredată până la termin.

Beiuș 14/27 Aug. 1906.

Vasilie Papp protopop.

—□— 1—3

Pentru parohia vacantă **Călugări** din tractul Vașcoului se escrie concurs cu termin de alegere pe **24 Sept.** v. a. c.

Salarul e: 1. Dela 180 numere de case 180 brădii de bucate, grâu și cucuruz; 2. Stolele uzuat și anume: dela înmormântări mari 4—0 cor.; sub 7 ani 2 cor.; dela botez 1 cor.; slujbe mici 80 fil.; liturgii 1 cor. 40 fil.; alte venite circa 56 cor.; dela cununii 6 cor.; extrase câte 2 cor.; 3. Întregire dela stat pentru preot sub 8 clase 635 cor. 30 fil. iar pentru cei cu 8 clase 1435 cor. 30 fileri.; 4. De cvartir se va îngriji parohia.

Reflectanții la aceasta parohie sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică de acolo, iar recursesle adjustate în regulă și adresate comitetului parohial sunt a se trimite M. O. D. Moise Popovici adm. protopopesc în Segyest p. Rieny Bihar.

Comitetul parohial.

În conșelegere cu: *Moise Popovici*, adm. pprezviteral.

—□— 1—3

Pentru stațiunea învățătoarească **Ștei** din tractul Vașcoului se escrie concurs cu termin de alegere pe **1 Octomvrie** n. a. c.

Salarul împreunat cu acest post e: 1. Dela parohia Ștei, în bani 400 cor.; 2. Dela stat 200 cor. Acest ajutor se va cere îndată după alegere Cvinvenalele se vor acoperi dela stat. Până la edificarea școalei parohia se va îngriji de cvartir.

Ceice doresc a ocupa aceasta stațiune sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică din Ștei, iar recursesle adresate comitetului parohial sunt a se trimite până la 31 Sept. n. M. O. D. Moise Popovici adm. protopopesc în Segyest p. Rieny.

Comitetul parohial.

În conșelegere cu: *Moise Popovici*, adm pprezviteral.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea în mod definitiv a postului învățătoresc dela școala gr. ort. română din **Beznea** pprev. Peștes, prin aceasta se deschide concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în Organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Prin repartiare pe comuna bisericăescă 600 cor. 2. 24 metri de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ. 3. Întregirea din visteria statului, până în curgere, 200 cor. 4. Cvartir corespunzător cu grădină de legume, și un grajd pentru vite.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca recursesle lor, adjustate cu documentele prescrișe de cvalificare, adresate comitetului parohial din Beznea, să le înainteze Prea On. oficiu pprezviteral în Birtin, u. p. Rév, în terminul concursual; dânșii până cu 8 zile înainte de alegere, să se prezente în sf. biserică din Breznea spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Cei cu pregătiri superioare sunt preferiți. Alesul fără alta remunerație, va prevedeă cantoratul în biserică. Dat în ședința com. par. gr. ort. român din Breznea, ținută la 6/19 Aug. 1906.

Ioan Câmpan

par. preș. com. par.

Teodor Tonțiu

not. com. par.

În conșelegere cu: *Alexandru Munteanu* protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoarești din **Minead**, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 800 cor. și anume: dela parohie 1. În bani gata 200 cor. 2. 8 htl. de bucate (jumătate grâu jumătate cucuruz). 3. Scripturistica 5 cor. 4. Lemne la școlă și învățător 20 metri prețuite în 40 cor. 5. Pentru conferință 6 cor. 6. Cvartir și grădină, iar restul de salar se va acoperi din sperativul ajutor dela stat, pentru care se va înainta rugarea, îndată ce va fi ales învățător. Alesul va fi obligat a ținea regulat școala de repetiție, a conduce strana în biserică având a cântă cu școlarii cântările liturgice și tot el va avea a solvi dările publice, precum și echivalentul.

Recurenții sunt poftiți a-și înainta recursesle adjustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial în terminul de sus P. O. oficiu pprezviter gr. ort. rom. din Buttyin (Arad m.) având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Minead, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conșelegere cu: *Ioan Georgia* pprezviter insp. școl.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei de învățătoare la școala tractuală de fete din **Hălmagiu** pe baza ordinelor Vener. Coosistor diecezan de nr. 41.6/1905 și respective 729/1906 se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata 600 cor. dela comunele aparținătoare școalelor tract. din nota-

riatele Hălmațiu, Hălmațel și Bănești. 2. Și până la regularea definitivă a cestiunei cvartirului, cam deodată 80 cor. relut de cvartir din cassa bisericii din Hălmațiu. 3. Pentru lemne focale, din care este a se încălzi și sala de învățământ dela comunele aparținătoare 80 cor și dela parohia Hălmațului 10 cor. 4. Pentru conferință 15 cor. 5. Sripturistică 10 cor. 6. Uzfructul unui $\frac{1}{2}$ de intravilan grădină. 7. Cvinevenalul prescriș după implinirea alor 5 ani la școala tractuală.

Doritoarele de a ocupa aceasta stațiune vor avea a subșterne rugărilor ajustate cu toate documentele prescrișe de lege, precum și un document despre aceea, că sunt în stare de a propune și lucrul de mână fetițelor adresate com. pprezvitral din Nagyhalmațy Totodată sunt poflitate a se prezentă sub durata concursului în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Hălmațiu, spre a se face cunoscută publicului.

Din ședința comitetului pprezvitral al Hălmațului ținută la 5/18 Aug. 1906. *Comitetul pprezvitral.*

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar* pprezv. inps. —□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiilor vacante subsemnate se escrie concurs conform concluzelor consistoriale de sub nr.ii 1440 și 1466 a. c. pe lângă următoarele emolumente;

1. *Meziș*, precum se vede din coala de fass. B. pământ parohial de 2 cubule, bir preoțesc câte o bradie, apoi stolele uzuat, și anume: a) dela botez 80 fil. b) înmormântare 10 cor. clasa I. 6 cor. cl. II. 2 cor. cl III, cei săraci nimica, până la 7 ani 1 cor. mai sus 2 cor. c) cununie 4 cor. cu estras, d) liturgie privată 1 cor. și întregire dela stat Terminul de alegere 12/25 Septemvre.

2. *Nimăești* postul de capelan, cu jumătate din toate venitele preoțești, care constau din pământ parohial de 13 jug. catastrale și trei intravilane; bir preoțesc o bradie dela casă; stolele îndatinate staverite prin comitet, anume: a) ngropăciune mare 10 cor. de mijloc 8 și 4 cor. îngropăciune mică 1 cor. mai sus 2 cor. b) pentru botez 80 fil. c) cununie 4 cor. cu estras d) liturgie privată 80 fil. maslu cu pâne 80 fil. precum și congrua staverită pentru capelani.

Pentru casă se va îngriji viitorul capelan, având comuna a aduce materialul de lipsă terminul de alegere pe 13/26 Septemvre. a. c.

Recurenții vor avea ași trimite petițiunile conform Regulamentului la subscrisul protopop în terminul prescriș, având a se prezentă până la alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică.

Beiuș, la 8/21 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop. —□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoarești subsemnate se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Răbăgani* cu salar 600 cor. și cortel cu grădina. 2. *Căbești* în bani 320 cor. 12 cub. bucate, venite cantorale, cortel cu grădina.

3. *Săucani* în bani 240 cor. pământ pășunat în 80 cor. stoale cantorale. lemne de foc, locuință și grădină de legumi, și ajutor dela stat.

4. *Roșia* cu salar. de 600 cor. locuință cu grădină și lemne de foc.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescriș la subscrisul protopop, având a se prezentă la sf. biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare.

Beiuș 8/21 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop. —□— 2—3

În urma penzionării învățătorului Iosif Sferdean, se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala conf din **O. Gepiș**, protoprezv. Tinea cu termin de alegere pe ziua de **14/27 Sept.** a. c. pe lângă următoarele emolumente: 1. Cortel foarte acomodat nou cu grădină de legume de 400 □. 2. Bani gata 380 cor. 3. Bucate 20 cub. jum. grâu și jum. cucuruz 200 cor. 4. Patru șinguri de lemne din care două pentru învățător două pentru sala de învățământ 48 cor. 5. Pentru scripturistică și conferință 20 cor. 6. Pentru încălzirea și măturarea famulația școalei 24 cor. 7. Venitele cantorale: dela mort mare 1 cor. dela mort mic 40 fileri dela liturgie privată 40 fileri dela masluri 80 fileri.

Dela recurenți se recere să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică spre a-și arată dexteritatea în rituale, cei cu calificăciune și bine-meritați vor fi preferiți; eară recursele să le trimită adresate com. par. Prea On. domn protopop Nicolae Roxin în Micherechiu (Méhkerék) cel mult până în ziua de 10/23 Septemvre.

Dat din ședința comitetului parohial din O. Gepiș ținută la 6/19 August 1906.

Martian Andru,
preș. com. par.

Ioan Pater,
not adhoc.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter. —□— 2—3

Pentru îndeplinirea următoarelor parohii vacante din protoprezviteratul Tinea cottul Bihor, pe lângă următoarele dotațiune:

1. *Forosig*, pământ arător și fânațe în valoare de 70 cor. dela fiecare casă 30 litre de cereale în valoare de 120 cor. stolele îndatinate și întregirea dotațiunii preoțești satorită dela stat în 1529 cor 70 fil. pentru preoți cu VIII clase.

2. *Hodiș*, Pământ și imășiu valorat în 60 cor., dela fiecare casă câte 30 litre de cereale valorate 100 cor. stolele îndatinate, cvartir liber, și întregirea dotațiunii dela stat satorită la suma de 1459 cor. 52 fil. pentru preot cu VIII clase.

3. *Tinea*, 1., dela 47 numeri de case care nu poșede pământ câte 2 cor. 2., dela 20 numeri de case care poșed pământ câte 30 litre de cereale parte grâu parte cucuruz 3., 4 jughere pământ arător valorat în 110 cor. 4., Casa parohială sub un acoperemânt cu biserica și școala. 5., stolele îndatinate și întregirea dotațiunii preoțești dela stat satorită la suma de 1321 cor. 16 fil. pentru preoți VIII clase.

4. *Valea-mare*, 9 lanțuri de pământ valorat în 60 cor., dela 50 numere de case câte 30 litre de cucuruz, stolele usuat și întregirea dotațiunii satorită dela stat în suma de 1574 cor. Terminul de alegere să defige în toate comunele pe ziua **8/21 Sept.**

Recurenții sunt pofliți a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în parohie spre a-și arată dexteritatea în cele rituali, ear recursele lor instruate conform regulamentului pentru parohii adresate respectivelor comitete parohiale să le subștearnă subscrisului pprezviter cel mult până în 3/16 Sept. a. c.

Să observă că în toate parohiile, dările publice au să le solvească respectivi preoți, ear în școalele din parohii sunt datori a catehiză fără a pretinde dela parohie vre-o dotațiune.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea parohiilor vacante subsemnate se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Corbești* emolumentele sunt: casa parohială, 10 jughere pământ, bir preoțesc $\frac{1}{2}$ măsură, câte o zi de lucru, stolele îndatinat și întregire dela stat, precum se află în coala de fasiuni B.

2. *Luncasprie*, cu venitul cuprins în coala B, de fasonare, adică: 5 jughere pământ arător, 14 jughere pășune, bir preoțesc, zile de lucru, stolele usuat și ajutorul dela stat staverit.

Recurenții sunt avizați a-și trimite petițiunile conform Regulamentului în Beiuș la subscrisul protopop în timpul prescris, iar până la alegere a se prezenta la s. biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare.

Beiuș 1/14 August 1906.

În conțelegere cu comitetele par. *V. Papp* protopop. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc cantoral din **Sititelec** cu termen de alegere pe **29 Aug. (11 Sept.)** a. c. pe lângă următorul salariu dela comuna bisericăscă:

1., bani gata 20 cor. 2., $13\frac{3}{4}$ jugere catastrale pământ ori în bani 240 cor. 3., dela comuna politică pentru lemne 36 cor. din care se va încălzi și școala 4., stolele cantorale, și 5., cvartir liber. Pentru învătorul evalueat se va cere întregirea salariului la 800 cor. și cvinevenal dela stat. Dările publice are să le solvească învătorul.

Reflectenții au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică de acolo spre a-și arată desteritatea în cant și tipic, ear recursele lor adresate comitetului parohial să le susțearnă subscrisului protopop până la 27 Aug., (9 Sept.) 906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala confesională gr. or. rom. din comuna **Gurbediu** inspectoratul Tincei cu termen de alegere pe **8/21 Septembrie** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Locuință cu 2 chilii cu lină cămară și supraedificatele și grădină. 2. 4 jughere de pământ arător, sau ca arândă pentru dânsul 100 cor. 3. Dela 259 numere de casă câte o jumătate măsură bucate parte grâu parte cucuruz, sau pentru fiecare jumătate măsură 1 coroană. 4. Pentru lemne 173 cor. 5. Scripturistică 19 cor. 6. Pentru tăierea lemnelor 19 cor. 7. Pentru încassarea salariului învățătoresc 38 cor.

Se observă că alegândul învător va purta și agendele cantorale în sf. biserică și la înmormântări de unde va primi remunerațiune dela mort mic 40 fil. ear dela mort mare 2 cor.

Recurenții cu 4 clase gimnaziale vor fi preferiți. Recursele ajustate conform Statutului Organic și legii de instrucțiune și adresate comitetului parohial să se trimită până la 3/16 Sept. a. c. Oficiului protoprezviteral în Micherechiu (Méhkerék) ear reflectanții să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sfânta biserică spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial din Gurbediu ținută la 23 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoresci subsemnate se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Sitani* cu salariu de 600 coroane.

2. *Luncasprie* 400 cor. și ajutor dela stat.

3. *Coșdeni*, în bani 150 cor. bucate 15 cubule, lemne 16 metri, stolele cantorale și ajutor dela stat.

4. *Dragoteni*, în bani 120 cor. pământ 6 jughere 140 cor. lemne de foc și întregire dela stat.

Recurenții sunt avizați a-și trimite petițiunile cu documentele recerute adresate comitetului parohial în timpul prescris la subscrisul protopop în Beiuș, având a se prezenta în vre-o Duminecă la sf. biserică.

Beiuș 1/14 August 1906.

În conțelegere cu com. paroh. *Vasilie Papp* protopop. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci din **Miniș**, prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Bani gata 800 cor. 2. Pentru opt stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ, 240 cor. 3. Curatorat 40 cor. 4. Scripturistică și facerea repartiției cultului 20 cor. 5. Pentru conferințe 20 cor. 6. Răscumpărare din izlaz 28 cor. 7. Cvartir cu grădină. 8. Dela înmormântare mică 60 fil.; dela cea mare 1 cor. 20 fil.; cu liturgie 2 cor.; dela parastas 1 cor.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, că recursele ajustate cu documentele prescrise de calificație și cu certificat relativ la capacitatea de a instrui și conduce cor, adresate comitetului parohial din Miniș, să le susțearnă Prea On. Oficiu pprezviteral rom. gr. or. din M. Radna, iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Miniș, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Se notifică, că cel ales va avea să conducă cântările în biserică, școala de repetiție, apoi să instrueze în cântările bisericesti în fiecare an cel puțin 2 tineri — în mod gratuit. Dările după beneficiu le va solvi învătorul. Cvinevenalul îl va primi numai după serviciu neîntrerupt de 5 ani în comună.

Miniș, la 2/15 August 1906.

Comitetul parohial.

În absența și din incredințarea pprezviterului tractual, în conțelegere cu mine: *Iosif Vuculescu*, paroh asesor scaunal. —□— 3—3

Licitațiune minuendă.

Pe baza incuviințării Ven. Consistor diecezan de Nr. 3268—1906 și în conțelegere cu protoprezviterul tract. P. O. D. Cornel Lazar, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru renovarea bisericăi (de lemn) din **Șteia** (p. Alvázca) și acoperirea turnului și a acoperișului cu tinichea plev. cu termen pe ziua de **19 Sept. (2 Oct.)** a. c. oara 10 a. m. la fața locului în Șteia. Prețul esclamării 3024 cor.

Doritorii de a întreprinde acest lucru, la începerea licitațiunii au să depună un vadiu de 10% în bani gata ori în papire de valoare acceptabile.

Ceice vor lua parte la licitație nu pot pretinde rebonificarea speselor de călătorie ori diurne nici la un caz.

Proiectul de spese, planul renovării și celelalte condițiuni de licitație se pot vedeă până la terminul susarătat la cond. ofic. par. Ioan Ștefea preot cu locuința în Târnăvă (p. Alvázca).

Din ședința comitetului paroh. din Șteia ținută la 20 Iulie v. 1906.

Comitetul parohial.

—□—

1—3

Pe baza incuviințării Venerabilului Consistor diecezan de d-tto 4 Iulie 1906 st. v. Nr. 2584 B. ex. 1906 și în conțelegere cu domnul protoprezviter tractual, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. or. rom. din **Cacova** (Kákova cottul Krassó-Szörény) pe ziua **3/16 Septembrie** 1906 la 3 ore d a in localitățile școalei din loc.

Prețul de exlamare este 71,501 cor. 63 fl.

Doritorii de a înțreprende acest lucru, au a depune vadiul de 0% în bani gata sau obligațiuni de stat, înainte de începerea licitațiunei.

Numai acei întreprinzători se vor admite la licitațiune, cari sunt cvalificați în arta zidirei și vor da revers comitetului parohial că cunosc pe deplin atât planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune, care până la ziua licitațiunei se pot vedea la Oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a preferi pe măiestrii întreprinzători probați și esperti, despre a căror prestațiune și-au câștigat deplină convingere.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Cacova la 23 Iulie (5 Aug.) 1906.

Ștefan Lipovan,
preș com. par.

Ioan Cioc,
not. com. par.

—□—

3—3

Cărți de școală.

Se aduce la cunoștința d-lor profesori și învățători, că manualele de școală, scrise de repositatul profesor Dr. *Ioan Petran*, cărți aprobate atât de Venerabilul Consistor cât și de înaltul guvern, se capătă și mai departe la d-na vād. Aurelia Dr. *Petran*, în Arad, strada Lázár-Vilmos nr. 4.

Manualele cari se află de vânzare sunt următoarele:

Gramatica română pentru învățământul secundar Etimologia, prețul	2.—
Gramatica română pentru învățământul secundar Sintaxa prețul	1.50
Gramatica elementară pentru clasa III. prețul	30
Gramatica elementară pentru clasa IV. prețul	60
Profesorii și învățătorii primesc rabat 20%	3—8

Specialist în pălării preoțești.

Cercetați marea prăvălie
alui

Sommer Jozsef

Arad, Strada principală în palatul bisericii romano-catolice,

Fondată la anul 1863,

în care vor afla îndeosebi domnii preoți:

➡ **pălării preoțești** ⬅

de calități deosebite și dela cei mai esperti măiestri, cu prețurile cele mai ieftine ce există. Pe lângă aceasta on. public român va găsi în marele magazin pe lângă serviciu propt, având de conducător al prăvăliei pe un român, ca on. clienți să fie pe deplin mulțumiți, următoarele articole:

➡ **pălării de tot soiul, cilindre și clac, cămeși de vară, gulere, mangete, mănuși de vară, cravate, ciorapi, bastoane umbrele, etc.** ⬅
din fabricele cele mai renumite franceze și engleze.

Sperând, că on. public român din loc și provincie mă va onorá cu vizitele sale punându-și toată încrederea în firma prăvăliei mele semnez cu deosebită stimă:

1—3

Sommer Jozsef.

Specialist în pălării preoțești de tot soiul.

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,
este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață”
pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

➡ **Premii eftine. Condiții de asigurare favorabile.** ⬅

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duiel și sinucidere după 5 ani.

Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000,000 cor. | AVeră institutului 31.000,000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000,000 cor.

Informațiuni îndatoritoare dă:

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric.

LERCHENGASSE Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).

(24)